

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА І ПРАВА

*Міжнародна науково-
практична конференція
(заочна форма)
«Формування та
перспективи розвитку
підприємницьких структур в
рамках інтеграції до
європейського простору»*

27 березня 2018 року

Полтава 2018

Редакційна колегія:

Махмудов Х.З. – д.е.н., професор, завідувач кафедри підприємництва і права Полтавської державної аграрної академії

Галич О.А. – к.е.н., доцент, декан факультету економіки та менеджменту Полтавської державної аграрної академії

Світлична А.В. - к.е.н., доцент, заступник декана факультету економіки та менеджменту Полтавської державної аграрної академії

Калашник О.В. - к.т.н., доцент, доцент кафедри підприємництва і права Полтавської державної аграрної академії

Писаренко С.В. - к.с.-г.н., доцент, доцент кафедри підприємництва і права Полтавської державної аграрної академії

Михайлова О.С. - к.е.н., доцент, доцент кафедри підприємництва і права Полтавської державної аграрної академії

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (заочна форма) «Формування та перспективи розвитку підприємницьких структур в рамках інтеграції до європейського простору». - Полтава: ПДАА, 27 березня 2018 р. - 365 с.

Тези наводяться без змін та редагування. Відповідальність за зміст та редакцію тез несуть автори та наукові керівники.

Для здобувачів освіти, викладачів та науковців.

©Полтавська державна аграрна академія

© Кафедра підприємництва і права

Гусейнов М. Д., Писаренко С. В., Снігерьова К. А.	СИСТЕМНА ХАРАКТЕРИСТИКА УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПРОДУКЦІЇ	64
Данко А. І., Калашник О. В., Бардіна Т. О.	СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ	67
Дем'яненко Н. В., Сьомич М. І., Костоглад К. Д.	СОЦІАЛЬНА СПРЯМОВАНІСТЬ БІЗНЕС ПРОЦЕСІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА	70
Дзюрах Ю. М.	ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ	73
Долбілова Л. І., Вовк М. О.	ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ПІДПРИЄМЦІВ В ПОЛТАВСЬКОМУ КООПЕРАТИВНОМУ КОЛЕДЖІ	74
Дрехсель Майкл, Мороз Світлана	ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ВІДНОВЛЮВАЛЬНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ В ЄС ТА УКРАЇНІ	76
Дроботя Я. А.	УПРАВЛІНСЬКІ ПІДХОДИ ДО ОБОРОТНИХ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА	79
Дячков Д. В., Потапюк І. П.	ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ	81
Єгорова О. В., Дорошенко А. П., Кончаковський Є. О.	СТРАХУВАННЯ АГРАРНИХ РИЗИКІВ ЯК ФІНАНСОВО- ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ СТАБІЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР	83
Єкель Г. В.	ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО- ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ЗМІННИМИ ВИТРАТАМИ ВИРОБНИЧИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР	86
Dorota Jelonek, Махмудов Х. З., Махмудова І. В.	ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ НОРМАТИВНО- ПРАВОВОЇ БАЗИ СТВОРЕННЯ ПРОЦЕСІВ ВИРОБНИЦТВА МОЛОКА	90
Жидовська Н. М.	АГРОПРОМИСЛОВА ІНТЕГРАЦІЯ БУРЯКОЦУКРОВОГО ПІДКОМПЛЕКСУ	92
Зеленський А. В.	РЕГУЛЮВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ У КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ	95

Список використаної літератури

1. Данилишин Б.М. Державна підтримка та податкове регулювання підприємницької діяльності в Україні [монографія] / Б.М. Данилишин, О.М. Кондрашов. – Донецьк: Юго-Восток, 2010. – 296 с.
2. Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» від 22.03.2012 № 4618-VI [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4618-17>. – Назва з екрану.
3. Максименко Н.Д. Проблеми розвитку малого бізнесу в Україні / Н.Д. Максименко // Вісник НТУ «ХПІ». – 2013. – № 6 (980). – С. 128-131.
4. Малый бизнес: кредитование малого бизнеса [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.kreditbusiness.ru>. – Назва з екрану.
5. Цегелик Г.Г. Державна підтримка розвитку малого підприємництва в Україні / Г.Г. Цегелик, М.Я. Квик // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2010. – Т.2. – № 1. – С. 84-89.

Сгорова О. В.

к.е.н., доцент, доцент кафедри економічної теорії та економічних досліджень,

Дорошенко А. П.

к.е.н., доцент, доцент кафедри економічної теорії та економічних досліджень,

Кончаковський Є. О.

к.е.н., доцент, доцент кафедри економічної теорії та економічних досліджень,

Полтавська державна аграрна академія,

м. Полтава, Україна

СТРАХУВАННЯ АГРАРНИХ РИЗИКІВ ЯК ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ СТАБІЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР

Підприємницький ризик – це ймовірність настання несприятливих подій в процесі виробничої, збутової чи фінансової діяльності, у результаті яких суб'єкти господарювання можуть зазнати збитків, матеріальних, трудових та інших видів незапланованих витрат. Він проявляється у негативних відхиленнях від запланованих результатів – отриманих збитках, незапланованих витратах, недоотриманих доходів в процесі діяльності. [1]

Суттєву загрозу для підприємств, що займаються виробництвом сільськогосподарської продукції, становить їх значна залежність від зовнішніх умов, тобто загроз, які важко усунути силами самих товаровиробників. До основних зовнішніх підприємницьких ризиків відносять природні, макроекономічні (валютні, податкові, інфляційні), політичні, кримінальні

тощо.

Системними ризиками в аграрній сфері є непередбачуваність природних умов, мінливість обсягів збору врожаїв, зміна державної політики щодо регулювання аграрних ринків, коливання цін на сільськогосподарську продукцію тощо. На жаль, повністю уникнути ризику неможливо, тому необхідно навчитися ним управляти [2].

Уникнути втрат у разі настання несприятливих подій чи максимально знизити ймовірність їх настання можна за рахунок відповідальності винних осіб, створення резервних фондів, забезпечення належної системи управління тощо. Але головним фінансово-економічним інструментом мінімізації виробничо-господарських ризиків у сільському господарстві є страхування.

Страхування припускає передачу відповідальності за відшкодування передбачуваного збитку сторонній організації (страхової компанії), тобто забезпечує стабільність розвитку сільського господарства через механізми відшкодування заподіяних збитків. Розрізняють страхові та нестрахові ризики. До нестрахових відносять ризики, за якими страховики, як правило, не беруть відповідальність, оскільки неможливо визначити їх ймовірність та величину пов'язаних із ними збитків. Прикладом нестрахових ризиків є політичні, ризики форс-мажорних подій.

Страхування дозволяє сільськогосподарським виробникам отримати позитивні ефекти у вигляді забезпечення [3]:

- стабільності роботи;
- беззбитковості виробництва;
- доступу до кредитних ресурсів, оскільки застраховані підприємства підвищують свою кредитоспроможність в очах позичальників;
- соціального ефекту, що проявляється у збереженні робочих місць, зниженні міграції сільського населення у міста тощо.

Ринок аграрного страхування України протягом 2005-2017 рр. був нестабільним із загальною тенденцією до повільного скорочення: зменшуються кількість укладених договорів, об'єм застрахованих площ та зібраних страхових премій у реальному вимірі (рис. 1).

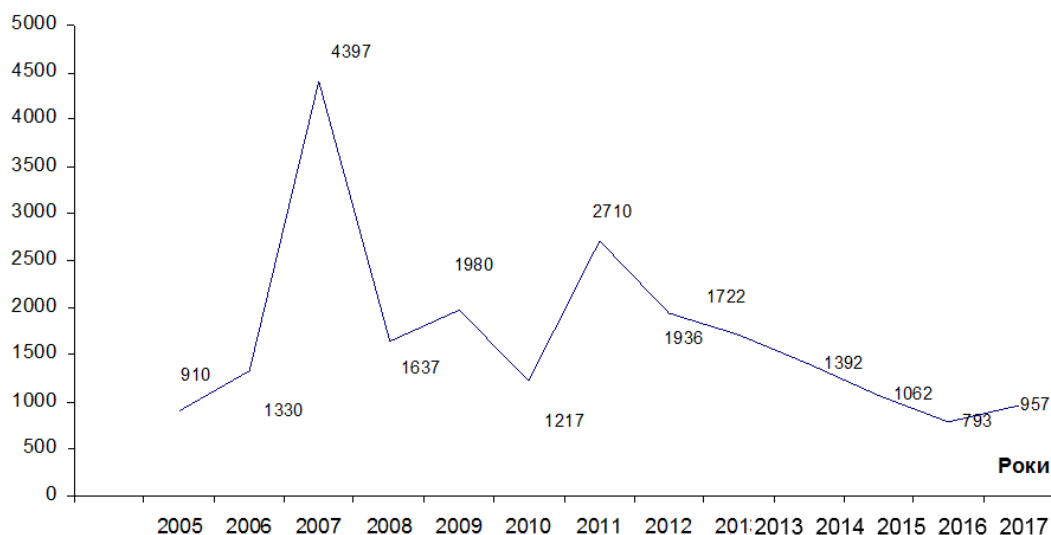

Рис. 1. Динаміка кількості договорів аграрного страхування в Україні [за даними страхових компаній]

Проте, викликає оптимізм певне покращення основних індикаторів у 2017 році порівняно із 2016 роком: кількість укладених договорів зросла з 793 до 957 (на 21%), обсяг страхових премій збільшився на 30% у гривні та на 28% у доларовому еквіваленті, розширився перелік виплат тощо.

Страхування сільськогосподарських ризиків у формі добровільного страхування сільськогосподарської продукції здійснює 13 страхових компаній України, це приблизно п'ята частина від усіх компаній, що отримали ліцензію на цей вид діяльності. Найбільше договорів у сільськогосподарському страхуванні укладено Українською аграрно-страховою компанією, яка є лідером у страхуванні ризиків сільськогосподарського виробництва в Україні. Також суттєвими є частки в агрострахуванні компаній «Оранта», «Уніка» та СК «ТАС» [4].

Задля того, щоб страхування стало для аграрних підприємств дійсно ефективним фінансово-економічним інструментом захисту їх майнових інтересів страхові компанії мають надавати страхові послуги, максимально забезпечуючи страховий інтерес страхувальників.

Для мінімізації підприємницьких ризиків та подальшого розвитку ринку страхових послуг в Україні ми пропонуємо:

- 1) створити вигідні та безпечні умов для ведення бізнесу всіма учасниками аграрного ринку, що передбачає розподіл ризиків між сільськогосподарськими виробниками, переробними підприємствами, банками, страховими компаніями та державою;
- 2) вдосконалити державне регулювання щодо надання сільськогосподарським виробникам підтримки у вигляді компенсації частини страхових платежів з боку держави;
- 3) впроваджувати новітні програми страхового захисту;
- 4) при укладанні договорів страховикам слід відмовитись від встановлення франшизи, розширити набір страхових продуктів щодо

повноцінного страхування на весняно-літній період, зокрема від посухи, надавати можливість вибору страхової суми та забезпечувати об'єктивну процедуру врегулювання збитків;

5) забезпечити систематичне інформування сільськогосподарських товаровиробників про можливості, умови та ризики діяльності ринку аграрного страхування.

Список використаної літератури

1. Говорушко Т. А. Страхування: навч. посіб. [Електронний ресурс] / Т. А. Говорушко, К. М. Стецюк. – Львів: «Магнолія 2006», 2014. – 328 с. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/1511091364346/strahova_sprava/strahovi_riziki_otsinyuvannya#758. – Назва з екрана.

2. Лобова О. Ефективність страхування ризиків підприємницької діяльності в аграрному секторі [Електронний ресурс] / О. Лобова // Вісник КНУ ім. Тараса Шевченка. Економіка. – 2014. – Вип. 3. – С. 70-76. – Режим доступу: http://bulletin-econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2015/11/156_70-77.pdf. – Назва з екрана.

3. Дема Д. І. Страхові послуги: навч. посібник [Електронний ресурс] / Д. І. Дема, О. М. Віленчук, І. В. Дем'янюк. – К. : Алерта, 2013. – 526 с. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/1079031755491/strahova_sprava/silskogospodarske_strahuvannya. – Назва з екрана.

4. Жмурко І. Ризики в аграрному секторі та необхідність їх страхування [Електронний ресурс] / І. Жмурко // Економічний дискурс. – 2017. – Вип. 1. – С. 42–49. – Режим доступу: http://sophus.at.ua/ED_2017_1/zhmurko_inna_riziki_v_agrarnomu_sektori_ta_neobkhi.pdf. – Назва з екрана.

Єкель Г.В.

*к.е.н., завідувач сектору економіки,
Національний науковий центр «Інститут землеробства НААН»,
м. Київ, Україна*

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ЗМІННИМИ ВИТРАТАМИ ВИРОБНИЧИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР

Розроблення ефективної системи управління витратами є важливим завданням для підприємницьких структур. Зважаючи на те, що ринок сільськогосподарської продукції є відносно близьким до стану досконалої конкуренції, вплив окремих господарюючих суб'єктів на рівень цін є мінімальним. Отже, сільськогосподарські підприємства можуть здобути перевагу за рахунок здешевлення виробництва та економії на витратах ведення бізнесу.